



ที่ สธ ๐๙๒๓.๐๓/๑๑๕๔

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๘ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง ความคืบหน้าในการดำเนินโครงการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชนด้านสุขภาพอนามัยและการพัฒนาการของเด็ก

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๕๖๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า ตามที่ได้ยื่นยันมติคณะรัฐมนตรี (๒๓ มีนาคม ๒๕๕๓) เห็นชอบในหลักการโครงการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชนด้านสุขภาพอนามัยและการพัฒนาการของเด็ก ตามที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอ และให้กระทรวงสาธารณสุขรับข้อเสนอแนะของกระทรวงศึกษาธิการ ไปพิจารณาดำเนินการด้วย ทั้งนี้ ให้ใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ในวงเงินไม่เกิน ๙๔,๕๐๘,๐๐๐ บาท (เก้าสิบล้านห้าแสนแปดพันบาทถ้วน) โดยรายละเอียดให้ขอทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ ส่วนงบประมาณค่าใช้จ่ายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ และ พ.ศ. ๒๕๕๕ ให้กรมอนามัยและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเสนอขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตามความเหมาะสมกับความจำเป็นต่อไป ตามความเห็นสำนักงบประมาณ และต่อมาได้แจ้งมติคณะรัฐมนตรี (๒๘ กันยายน ๒๕๕๓) รับทราบรายงานผลการติดตามการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีโดยคณะกรรมการประสานงานและขับเคลื่อนการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี (รายงานครั้งที่ ๕) ซึ่งมีผลคืบหน้าในการดำเนินโครงการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชนด้านสุขภาพอนามัยและการพัฒนาการของเด็กรวมอยู่ด้วย ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ขอทราบผลคืบหน้าการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวของกระทรวงสาธารณสุข ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงสาธารณสุข ขอรายงานผลคืบหน้าการดำเนินการโครงการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชนด้านสุขภาพอนามัยและการพัฒนาการของเด็ก ดังนี้

๑. กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำข้อเสนอโครงการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชนด้านสุขภาพอนามัยและการพัฒนาการของเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๕ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยในศูนย์เด็กเล็ก ประกอบด้วย ๔ แผนงาน โดยมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

แผนงานที่ ๑ หนังสือเล่มแรก กลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กปีละ ๘๐๐,๐๐๐ คน กิจกรรมประกอบด้วย ผลิตสื่อให้ความรู้พ่อแม่ที่สถานบริการสาธารณสุข จัดหาหนังสือนิทานให้พ่อแม่เล่าให้ลูกฟัง มอบที่สถานบริการสาธารณสุข ๓ กลุ่มอายุ คือ เด็กแรกเกิด เด็กอายุ ๖ เดือน และเด็กอายุ ๑๒ เดือน

แผนงานที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพศูนย์เด็กเล็ก กลุ่มเป้าหมาย คือ ศูนย์เด็กเล็กที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และศูนย์เด็กเล็กนอกระบบพื้นฐาน พัฒนาเป็นระดับดีและดีมาก กิจกรรมประกอบด้วย การประเมินรับรองศูนย์เด็กเล็ก ตามเกณฑ์มาตรฐานศูนย์เด็กเล็ก แลกเปลี่ยนเรียนรู้เชื่อมโยงเครือข่ายศูนย์เด็กเล็กนอกระบบ ภายในจังหวัด พร้อมทั้งจัดหาสิ่งสนับสนุนองค์ความรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพบริการด้านโภชนาการ พัฒนาการ

แผนงานที่ ๓ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและชุมชน กลุ่มเป้าหมาย คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านทั่วประเทศ กิจกรรมประกอบด้วย พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุข ในการส่งเสริมพัฒนาการและการเจริญเติบโตเด็ก สนับสนุนบทบาทให้มีส่วนร่วมพัฒนาเด็กในชุมชนและศูนย์เด็กเล็ก โดยเน้นการเยี่ยมบ้านครอบครัวที่มีเด็กแรกเกิด - ๕ ปี การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มทักษะในการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและโภชนาการ และสนับสนุนบทบาท อาสาสมัครฯ ให้มีส่วนร่วมในการให้ความรู้กับครอบครัว และมีส่วนร่วมในการจัดอาหารที่มีสารไอโอดีนในศูนย์เด็กเล็ก

แผนงานที่ ๔ การบริหารจัดการ กิจกรรม ประกอบด้วย

- มีคณะกรรมการระดับจังหวัด ในการพัฒนาเด็กทั้งในการใช้หนังสือเล่มแรกของพ่อแม่ และส่งเสริมศูนย์เด็กเล็ก

- กำหนดบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขโรงพยาบาล สถานีนอมนัยร่วมนิเทศติดตามประเมินผลการดำเนินงานพัฒนาเด็กในศูนย์เด็กเล็ก และสนับสนุนการเยี่ยมบ้านเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และสร้างกระแสสังคมแก่ประชาชนทั่วไป

- นิเทศติดตาม ประเมินผลการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กระดับจังหวัด

๒. คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบในหลักการโครงการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กในชุมชนด้านสุขภาพอนามัยและการพัฒนาการของเด็ก ตามที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอ ทั้งนี้ให้ใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๓ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ในวงเงินไม่เกิน ๙๔,๕๐๘,๐๐๐ บาท (เก้าสิบล้านห้าแสนแปดพันบาทถ้วน) โดยในรายละเอียด ให้ขอทำความเข้าใจความตกลงกับสำนักงบประมาณ นั้น จากการทำความเข้าใจความตกลงกับสำนักงบประมาณ กระทรวงสาธารณสุขได้รับการจัดสรรงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวนเงิน ๖๐,๙๖๔,๐๐๐ บาท (หกสิบล้านเก้าแสนหกหมื่นสี่พันบาทถ้วน) และงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔ จำนวน ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สี่สิบล้านห้าแสนบาทถ้วน)

๓. จากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ระหว่างเดือนมิถุนายน ๒๕๕๓ - เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีรายละเอียด ดังนี้

แผนงานที่ ๑ หนังสือเล่มแรก

๑.๑ การมอบหนังสือเล่มแรก

เด็กแรกเกิด จำนวน ๗๙๐,๐๐๐ คน ได้รับหนังสือเล่มแรก ชื่อ ตั้งไข่ล้ม

เด็กอายุ ๖ เดือน จำนวน ๒๖๔,๐๐๐ คน ได้รับหนังสือเล่มที่ ๒ ชื่อ ดึกด่อน

เด็กอายุ ๑๒ เดือน จำนวน ๑๓๒,๐๐๐ คน ได้รับหนังสือเล่มที่ ๓ นิทานอีสป

๑.๒ อบรมพยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกจังหวัด ให้มีทักษะสอนพ่อแม่ใช้หนังสือกับลูกได้ถูกต้อง จำนวน ๑๒,๕๕๖ คน สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ ๑๒,๐๐๐ คน

๑.๓ การประเมินความพึงพอใจ การได้รับและใช้หนังสือของพ่อแม่เด็ก

ผลการประเมิน สรุปผลดังนี้

๑.๓.๑ เด็กร้อยละ ๑๐๐ ได้รับหนังสือเมื่อแรกเกิดจากโรงพยาบาลที่คลอด

๑.๓.๒ พ่อแม่ร้อยละ ๑๐๐ พึงพอใจการได้รับหนังสือ

๑.๓.๓ พ่อแม่ ร้อยละ ๑๐๐ ใช้หนังสือกับลูกทันทีเมื่อได้รับ

๑.๓.๔ พ่อแม่ ร้อยละ ๑๕ หลังจากออกจากโรงพยาบาลไม่ได้ใช้หนังสือกับลูกเพราะได้นำลูกไปฝากญาติเลี้ยงในต่างจังหวัด

๑.๓.๕ พ่อแม่ร้อยละ ๑๐๐ ทราบประโยชน์การใช้หนังสือกับลูก

๑.๓.๖ พ่อแม่ร้อยละ ๑๐๐ ต้องการให้มีโครงการมอบหนังสือเล่มแรกต่อเนื่อง

แผนงานที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพศูนย์เด็กเล็ก

๒.๑ ครูพี่เลี้ยง จำนวน ๖,๔๑๙ คน ได้รับการอบรมการให้บริการเด็กในศูนย์เด็กเล็ก เน้นการส่งเสริมสุขภาพอนามัย พัฒนาการ ส่งเสริมโภชนาการ และการเจริญเติบโต

๒.๒ การประเมินรับรองตามมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กน่ายู่ และสามารถดำเนินการผ่านเกณฑ์มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กน่ายู่ของกรมอนามัย ดังนี้

เกณฑ์มาตรฐาน ศูนย์เด็ก	ก่อนดำเนินโครงการ (ศูนย์)	เป้าหมายโครงการ ปี ๒๕๕๓ (ศูนย์)	ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๕๓ (ศูนย์)
ระดับดีมาก	๓,๑๔๖	๓,๑๔๖	๓,๙๙๔
ระดับดี	๕,๖๖๗	๖,๕๔๓	๖,๓๖๑
ระดับพื้นฐาน	๖,๕๖๓	๑๐,๓๕๔	๗,๖๓๘
ไม่ผ่านมาตรฐาน	๔,๖๖๗	๐	๒,๐๕๐
รวม	๒๐,๐๔๓	๒๐,๐๔๓	๒๐,๐๔๓

เหตุผลที่ศูนย์เด็กเล็กไม่ผ่านมาตรฐานศูนย์เด็กเล็กน่ายู่ของกรมอนามัย จำนวน ๒,๐๕๐ ศูนย์ เนื่องจากไม่ผ่านมาตรฐานโครงสร้างสถานที่ เช่น ห้องน้ำ ห้องส้วมไม่ผ่านมาตรฐานความสะอาด ความปลอดภัย จำนวนห้องน้ำ และห้องส้วมมีสัดส่วนไม่เหมาะสมกับจำนวนเด็กซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบกำลังดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

แผนงานที่ ๓ การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขและชุมชน

๓.๑ อบรมอาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน ๙,๔๑๒ คน เป้าหมาย ๖,๔๑๙ คน ให้มีความรู้และสามารถแนะนำพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูเด็กให้ใช้หนังสือเล่มแรกกับลูกได้ถูกต้อง

๓.๒ อาสาสมัครสาธารณสุข จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ คน ได้รับคู่มือปฏิบัติงาน สำหรับอาสาสมัคร เพื่อการปฏิบัติงาน และเยี่ยมบ้าน ส่งเสริมพัฒนาการเด็กแรกเกิด-๕ ปี

แผนงานที่ ๔ การบริหารจัดการ

๔.๑ จังหวัดมีคณะกรรมการกำกับติดตามงานระดับจังหวัด

๔.๒ เผยแพร่ความรู้ ประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนทั่วไปทราบ

๔.๓ ผลิตสื่อการสอนให้ความรู้กับพ่อแม่ทุกโรงพยาบาล และโรงพยาบาล

ส่งเสริมสุขภาพตำบล

กระทรวงสาธารณสุข พิจารณาเห็นว่าการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีคุณภาพมาตรฐาน จำเป็นที่หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องมีความรู้และงบประมาณ สำหรับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก โดยเฉพาะองค์ประกอบของอาคาร สถานที่ ที่มีส่วนสำคัญต่อการมีสุขภาพ

อนามัยที่ดีของเด็ก ซึ่งในระดับจังหวัดสำนักงานสาธารณสุขได้จัดการอบรมและชี้แจงแก่ครูที่เลี้ยงแล้ว และขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการดำเนินการพัฒนาปรับปรุง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

กรมอนามัย

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๔๔๓๓

โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๔๔๓๒

E-mai sukjing@gmail.com